

(On)verbondenheid met de stad Groningen

Een kwalitatief onderzoek naar de verbondenheid van internationale masterstudenten met de stad Groningen

Anke van de Gevel
Bachelorscriptie pre-master Real Estate Studies
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen
Juni 2018

Colofon

Titel:	(On)verbondenheid met de stad Groningen
Ondertitel:	Een kwalitatief onderzoek naar de verbondenheid van internationale masterstudenten met de stad Groningen
Auteur:	Anke van de Gevel S3526941
Opleiding:	pre-master Real Estate Studies Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen Rijksuniversiteit Groningen
Begeleiders:	B. de Haas L. Meijering/B. Oosterhoff
Datum:	juni 2018
Foto voorpagina:	NOS (2018)

Inhoudsopgave

Colofon	2
Samenvatting.....	4
1. Inleiding	5
1.1 Achtergrond en probleemstelling	5
1.2 Doelstelling.....	6
1.3 Leeswijzer	7
2. Theoretisch kader.....	8
2.1 Place-making	8
2.2 Plaatsverbondenheid.....	9
2.3 Conceptueel model	10
3. Methodologie	11
3.1 Onderzoeksmethode	11
3.2 Dataverzameling.....	11
3.3 Data-analyse	12
3.4 Ethiek en reflectie.....	13
4. Resultaten.....	15
4.1 Kansrijke plaatsen.....	15
4.2 Ontspannende plaatsen	16
4.3 Sociale plaatsen	17
4.4 Veilige plaatsen	18
4.5 Toekomstplannen.....	18
5. Conclusies en aanbevelingen	20
5.1 Conclusies.....	20
5.2 Aanbevelingen.....	20
Literatuurlijst	21
Bijlagen	25
Bijlage I: Vragenlijst interviews	25
Bijlage II: Informed consent formulier	28

Samenvatting

Voor het aantrekken en behouden van internationale studenten is het concept 'plaats' van belang, want interacties tussen een persoon en de gebouwde omgeving (*place-making*) kunnen tot een emotionele band tussen de persoon en de fysieke plaats leiden (*plaatsverbondenheid*) en beide aspecten zijn van belang voor het welzijn van internationale studenten. Het doel van dit kwalitatieve onderzoek is om inzicht te verkrijgen in *place-making* en *plaatsverbondenheid* van internationale studenten die een masteropleiding aan Rijksuniversiteit Groningen volgen. De hoofdvraag van het onderzoek luidt als volgt: *Op welke manier ontwikkelen internationale studenten gedurende hun masteropleiding aan Rijksuniversiteit Groningen verbondenheid met de stad Groningen?* Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden, zijn internationale masterstudenten van Rijksuniversiteit Groningen geïnterviewd aan de hand van semi-gestructureerde interviews. Uit bestaande literatuur volgt dat kansrijke, ontspannende, sociale en veilige plaatsen van betekenis zijn voor alledaagse activiteiten en het ontwikkelen van *plaatsverbondenheid*. *Plaatsverbondenheid* kan gesplitst worden in de dimensies 'persoon' (herinneringen en mijlpalen), 'proces' (emoties) en 'plaats' (sociale en fysieke *plaatsverbondenheid*).

De universiteit (*kansrijke plaats*) draagt niet bij aan de *verbondenheid* van de participanten met Groningen, omdat de participanten geen sterke band met de universiteit hebben en zij door weinig vrije tijd minder persoonlijke connecties met Groningen maken. De sportfaciliteiten van de universiteit (*ontspannende plaatsen*) dragen niet bij aan *verbondenheid* van de participanten met Groningen, omdat de participanten die plekken niet per se aangenaam vinden, maar vooral functioneel. Voor veel participanten draagt het bezoeken van parken (*ontspannende plaatsen*) wel bij aan hun *verbondenheid* met Groningen, omdat zij daar graag verblijven. Vriendschappen van participanten zijn veelal thuis en/of op de universiteit (*sociale plaatsen*) ontstaan. Voor drie participanten geldt dat deelname aan een introductieweek tot nieuwe vriendschappen leidde, waardoor een dergelijk evenement als een 'sociale plaats' gezien kan worden. De plekken waar vriendschappen onderhouden worden, vinden veel participanten veelal niet echt betekenisvol, omdat zij niet veel waarde hechten aan de plekken zelf. *Veilige plaatsen* spelen geen grote rol in *plaatsverbondenheid* en welzijn van de participanten.

Voor vijf participanten is werk of het starten van een PhD bepalend voor de keuze om in Groningen te blijven of te vertrekken. De fysieke *plaatsverbondenheid* is voor de participanten die zullen vertrekken niet erg sterk, omdat hun verblijfsduur kort is. Drie andere participanten vinden vooral vriendschappen, familie en/of een relatie bepalend voor de keuze om te blijven, waardoor de sociale *plaatsverbondenheid* voor deze groep het grootst is.

Kortom ontwikkelen de participanten slechts in beperkte mate *verbondenheid* met Groningen. Het bezoeken van kansrijke, ontspannende en sociale plaatsen draagt wel bij aan hun welzijn. De participanten ontwikkelen de meeste *plaatsverbondenheid* door tijdens de master sociale contacten op te bouwen. Daarnaast kan werk of een PhD de participanten na het afronden van een master langer binden. Rijksuniversiteit Groningen kan de bevindingen gebruiken om het welzijn van internationale masterstudenten te vergroten en ze meer aan Groningen te verbinden.

1. Inleiding

1.1 Achtergrond en probleemstelling

Vanwege de globalisering en het belang van de internationale positie van Nederland zijn steeds meer opleidingen in het hoger onderwijs in Nederland de afgelopen jaren (gedeeltelijk) Engelstalig geworden (KNAW, 2017). Globalisering beschrijft de veranderingen die de wereld de afgelopen vijftig jaar gecreëerd hebben, van de revolutie in informatietechnologie tot een toenemende, transnationale verspreiding van kapitaal, goederen en diensten (Guttal, 2007). Ruim 89.000 internationale studenten (12,2% van het totaal aantal studenten) volgen in studiejaar 2017-2018 een volledige studie (bachelor of master) in publiek hoger onderwijs in Nederland. In studiejaar 2006-2007 was dit percentage nog maar 7,4%. De sterke groei tussen 2006 en 2018 is vooral toe te schrijven aan universiteiten: het percentage internationale studenten steeg van 9,0% in studiejaar 2006-2007 naar 19,5% in studiejaar 2017-2018 (Nuffic, 2018).

Internationale studenten zijn van essentieel belang voor onderwijsinstellingen voor hoger onderwijs, binnenlandse studenten en de economie. De aanwezigheid van internationale studenten maakt de onderwijsinstelling internationaler, dit vergroot de kwaliteit van onderzoek en de diversiteit op universiteitscampussen. Binnenlandse studenten krijgen de kans om andere levenswijzen te ervaren (Terrazas-Carrillo, Hong & Pace, 2014). Interactie tussen internationale en binnenlandse studenten in hoger onderwijs zorgt voor cultureel bewustzijn, de ontwikkeling van communicatievaardigheden en cognitieve vaardigheden, blijvende vriendschappen en zakenrelaties (Andrade, 2008; Arkoudis et al., 2013). Tevens leveren internationale studenten een bijdrage aan de economie van het land waarin zij studeren, door het betalen van collegegeld en kosten van levensonderhoud (Zhang & Goodson, 2011).

In het algemeen moeten universiteiten voor het aantrekken en behouden van internationale studenten gefocust zijn op de behoeften en successen van deze studenten, internationale studenten kansen bieden om verbondenheid met de campus te creëren en meer kennis hebben van de barrières die internationale studenten kunnen ervaren (Lacina, 2002; Andrade, 2006; Terrazas-Carrillo, Hong, McWhirter, Robbins & Pace, 2017). Want internationale studenten ervaren culturele verschillen en veranderingen die van negatieve invloed op hun welzijn kunnen zijn, omdat veranderingen zoals een nieuw land en een nieuwe cultuur, verschillen in het weer en het eten, sociale verschillen en verschillen met hoger onderwijs in eigen land, in combinatie met eenzaamheid, isolatie en heimwee, tot aanpassings- en gezondheidsproblemen kunnen leiden (McLachlan & Justice, 2009). Hoewel het bekend is dat internationale studenten barrières kunnen ondervinden en het belangrijk geacht wordt ze te behouden, is er weinig onderzoek gedaan naar manieren waarop zij aangetrokken en behouden kunnen worden (Özturgut, 2013).

Voor het verbeteren van het welzijn van een persoon is het concept 'plaats' van belang (Plaut, Markus & Lachman, 2002; Panelli & Tupa, 2007; Sampson & Gifford, 2010). 'Place-making' heeft een positieve invloed op het welzijn van een persoon, want het bezoeken van aangename omgevingen, zoals natuurgebieden, vergroot het welzijn. Place-making omvat interacties tussen een persoon en de gebouwde omgeving waardoor bepaalde plaatsen betekenisvol worden in het dagelijkse leven van de persoon (Terrazas-Carrillo et al., 2017). Door middel van place-making kan plaatsverbondenheid ('place attachment') ontstaan: een emotionele band tussen de persoon en de

fysieke plaats (Milligan, 1998; Jorgensen & Stedman, 2001; Terrazas-Carrillo et al., 2017). Plaatsverbondenheid is van positieve invloed op het welzijn van een persoon, omdat de persoon door deze verbondenheid meer betekenis aan het leven geeft (Junot, Paquet & Fenouillet, 2017). Het ontwikkelen van verbondenheid met de woning en lokale omgeving heeft een positieve invloed op de gezondheid en participatie in de gemeenschap (Anton & Lawrence, 2014). Zowel de interacties als de verbondenheid met plaatsen is dus van belang voor welzijn.

Dit onderzoek richt zich op place-making en plaatsverbondenheid van internationale studenten die een masteropleiding aan Rijksuniversiteit Groningen volgen, omdat internationale studenten steeds vaker voor een universitaire masteropleiding naar Nederland komen. In studiejaar 2017-2018 werd 3 op de 10 inschrijvingen voor universitaire masteropleidingen gedaan door internationale studenten, ten opzichte van ongeveer 1 op de 4 in studiejaar 2016-2017 (Huberts, 2017; Huberts & Vlek de Coningh, 2018). Het onderzoek focust zich op Rijksuniversiteit Groningen, omdat deze universiteit op plaats twee in de top drie van Nederlandse universiteiten met het hoogste aantal internationale studenten staat (Huberts & Vlek de Coningh, 2018). Internationalisering van het onderwijs is een essentieel onderdeel van het beleid van Rijksuniversiteit Groningen, het is van belang voor het verbeteren van innovatie, kwaliteit en diversiteit (Rijksuniversiteit Groningen, 2018). Ook wil de Nederlandse overheid, in samenwerking met het bedrijfsleven en het hoger onderwijs, internationale studenten aan Nederland binden om de kwaliteit van het onderwijs en de arbeidsmarkt te vergroten (Nuffic, 2013).

Internationale studenten die aan Rijksuniversiteit Groningen studeren, zijn vooral afkomstig uit Duitsland, Groot-Brittannië en China (Rijksuniversiteit Groningen, 2016). Veelvoorkomende motieven om in Nederland te komen studeren zijn het relatief lage collegegeld, de goede kwaliteit van het onderwijs en de grote hoeveelheid Engelstalige opleidingen (Nuffic, 2017). Echter is de Nederlandse taal een barrière en komen internationale studenten nauwelijks in aanraking met de Nederlandse cultuur. Ook hebben zij vaak geen bijbaan of stage in Nederland, veel internationale studenten die stage moeten lopen, doen dit in het buitenland (LSVb, 2013).

1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te verkrijgen in place-making en plaatsverbondenheid van internationale studenten die een masteropleiding aan Rijksuniversiteit Groningen volgen, omdat het voor Rijksuniversiteit Groningen (en andere hogescholen en universiteiten) relevant is om inzicht te verkrijgen in place-making en plaatsverbondenheid van internationale studenten om het welzijn van deze studenten te vergroten en om deze studenten aan te trekken en te behouden. Het is van belang dat internationale studenten een aangename tijd in Groningen hebben, zodat deze studenten als ambassadeur van Rijksuniversiteit Groningen kunnen optreden. Er is tot op heden nog weinig onderzoek gedaan naar de manier waarop internationale studenten aangetrokken en behouden kunnen worden (Özturgut, 2013).

De hoofdvraag van het onderzoek luidt als volgt:

Op welke manier ontwikkelen internationale studenten gedurende hun masteropleiding aan Rijksuniversiteit Groningen verbondenheid met de stad Groningen?

Wanneer het in dit rapport over Groningen gaat, wordt de stad Groningen bedoeld. Vier typen plaatsen zijn van belang voor het ontwikkelen van plaatsverbondenheid (zie hoofdstuk 2). Verbondenheid met Groningen is aan de hand van deze typen plaatsen onderzocht. De deelvragen zijn als volgt geformuleerd:

1. Met welke kansrijke plaatsen creëren internationale masterstudenten verbondenheid met de stad Groningen?
2. Met welke ontspannende plaatsen creëren internationale masterstudenten verbondenheid met de stad Groningen?
3. Met welke sociale plaatsen creëren internationale masterstudenten verbondenheid met de stad Groningen?
4. Met welke veilige plaatsen creëren internationale masterstudenten verbondenheid met de stad Groningen?

1.3 Leeswijzer

Dit rapport is onderverdeeld in een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 beschrijft het theoretisch kader. In hoofdstuk 3 is de methodologie toegelicht en in hoofdstuk 4 zijn de onderzoeksresultaten uitgewerkt. Hoofdstuk 5 beschrijft de conclusies en aanbevelingen. Tot slot volgen de literatuurlijst en bijlagen.

2. Theoretisch kader

2.1 Place-making

In onderzoek onder vluchtelingen is de relatie tussen place-making en welzijn onderzocht (Sampson & Gifford, 2010). In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen betekenisvolle plaatsen waarin alledaagse activiteiten uitgevoerd worden. Deze plaatsen zijn gegroepeerd in vier typen: kansrijke, ontspannende, sociale en veilige plaatsen. Ieder type plaats draagt bij aan het welzijn (zie tabel 1).

Tabel 1: Vier typen plaatsen waar vluchtelingen alledaagse activiteiten uitvoeren (Sampson & Gifford, 2010) (vertaald uit het Engels)

Type plaats	Waar zorgt dit type plaats voor?	Bijdrage aan welzijn
Kansrijke plaatsen, plaatsen die kansen bieden	Betekenisvolle activiteiten en recreatie	Het hebben van een doel in het leven
Ontspannende plaatsen, plaatsen die mentaal herstel bevorderen	Vermaak en het omgaan met emoties	Het vermindert angst en verbetert eigenwaarde
Sociale plaatsen, plaatsen waar sociale contacten onderhouden kunnen worden	Het bouwen van bruggen en het opbouwen van relaties	Gehechtheid aan anderen
Veilige plaatsen	Veilig zijn voor gevaren	Het vergroot een gevoel van veiligheid

Het onderscheid tussen deze plaatsen is ook gehanteerd in onderzoek naar internationale studenten, vanwege de algemene relevantie voor de vestiging van immigranten (Terrazas-Carrillo et al., 2017). Internationale studenten en vluchtelingen verlaten beiden hun thuisland, hoewel om verschillende redenen (Andrade, 2006; Kinzie, 2006).

Kansrijke plaatsen zijn van betekenis, omdat deze plaatsen bijdragen aan het nastreven van persoonlijke doelen. Plaatsen die studeren stimuleren, zijn plaatsen waar betekenisvolle activiteiten georganiseerd worden, omdat onderwijs van belang is voor een succesvolle toekomst. Deze plaatsen kunnen thuis, klaslokalen en bibliotheken zijn. Plaatsen die de kans bieden om spellen te spelen of te sporten, zijn van betekenis, omdat een goede balans tussen onderwijs en vrije tijd van belang is. Een belangrijk kenmerk van betekenisvolle plaatsen is de connectie tussen persoonlijke doelen en kansen en beperkingen van de omgeving (Sampson & Gifford, 2010). De omgeving van een persoon is van belang voor het bereiken van persoonlijke doelen. Acties om persoonlijke doelen te bereiken worden veelal thuis, op de werkplek, in sportfaciliteiten, in onderwijsinstellingen en op vakantie uitgevoerd (Wallenius, 1999). Men voelt zich verbonden met plaatsen die het behalen van doelen ondersteunen (Ujang & Zakariya, 2015). Het hebben van een eigen werkplek zorgt dan ook voor meer verbondenheid met een plaats (Terrazas-Carrillo et al., 2017). Het welzijn van een persoon wordt positief beïnvloed door het hebben van een doel in het leven en het daadwerkelijk bereiken van persoonlijke doelen (Moomal, 1999; Wallenius, 1999).

Ontspannende plaatsen zijn van belang voor afleiding en het omgaan met emoties. Plaatsen die voor ontspanning en herstel zorgen, worden gerelateerd aan mooie, groene, schone en comfortabele plaatsen (Sampson & Gifford, 2010; Terrazas-Carrillo et al., 2017). Groene omgevingen in grote steden dragen bij aan de gezondheid van de mens (Maas, Verheij, Groenewegen, De Vries & Spreeuwenberg, 2006). Het regelmatig bezoeken van natuurgebieden in de woonomgeving en het hebben van een aan de natuur gerelateerde hobby, zoals zwemmen, wandelen of hardlopen, leiden tot een sterker gevoel van herstel. Ook een toename in het gevoel van veiligheid, bepaald door

aspecten zoals uitzicht op de omgeving, wordt geassocieerd met een grotere mate van herstel (Korpela, Ylén, Tyrväinen & Silvennoinen, 2008). De favoriete plaatsen van een persoon bieden herstel en worden bezocht voor zelfregulatie, om met emoties om te gaan, te relaxen, het hoofd leeg te maken of om tot rust te komen. Met deze plaatsen voelt de persoon zich verbonden (Korpela & Hartig, 1996).

Sociale plaatsen zijn van belang voor contact met vrienden en familie en het creëren van een thuisgevoel. De universiteit en andere plaatsen waar sociale interactie met vrienden kan plaatsvinden, zijn belangrijk voor het onderhouden van sociale contacten (Sampson & Gifford, 2010; Terrazas-Carrillo et al., 2017). Motieven voor communicatie met andere personen kunnen het hebben van plezier, genegenheid, gezelschap en ontspanning zijn (Anderson, Martin & Zhong, 1998). Voor het mentaal welzijn van de inwoners van een buurt is het van belang dat die buurt kansen voor sociale interactie biedt, omdat dit bijdraagt aan het creëren van een thuisgevoel door de inwoners (Riger & Lavrakas, 1981).

Veilige plaatsen vergroten een gevoel van veiligheid en comfort. Veiligheid en een gevoel van bescherming zijn van belang voor de gezondheid van de mens (Macintyre, Ellaway & Cummins, 2002; Sampson & Gifford, 2010). Internationale studenten verwijzen naar plaatsen, zoals thuis en de universiteit, die voor een gevoel van veiligheid en comfort zorgen en die ervoor zorgen dat zij kunnen aarden (Terrazas-Carrillo et al., 2017).

De besproken typen plaatsen zijn onderzocht in de Verenigde Staten, maar niet in Nederland. Het is mogelijk dat er verschillen bestaan tussen de resultaten in deze twee landen. Het zou kunnen dat plaatsverbondenheid in Nederland anders ervaren wordt dan in de Verenigde Staten. Ook is het mogelijk dat bepaalde aspecten niet relevant zijn voor internationale masterstudenten in Groningen.

2.2 Plaatsverbondenheid

Door middel van interacties tussen een persoon en de gebouwde omgeving kan plaatsverbondenheid ontstaan. Volgens Hidalgo en Hernández (2001) is het willen verblijven in de nabijheid van een specifieke plaats het belangrijkste aspect van verbondenheid met die plaats. Scannell en Gifford (2010) splitsen plaatsverbondenheid in drie dimensies: persoon, plaats en proces. Wanneer naar een individu gekeken wordt, bestaat de dimensie 'persoon' uit de persoonlijke connecties, zoals ervaringen die een persoon met een plaats heeft en mijlpalen die een persoon op een plaats bereikt heeft (Scannell & Gifford, 2010). Plaatsverbondenheid is sterker wanneer een plaats persoonlijke herinneringen oproept, want persoonlijke ervaringen met een plaats maken een plaats betekenisvol (Twigger-Ross & Uzzell, 1996; Milligan, 1998; Manzo, 2005).

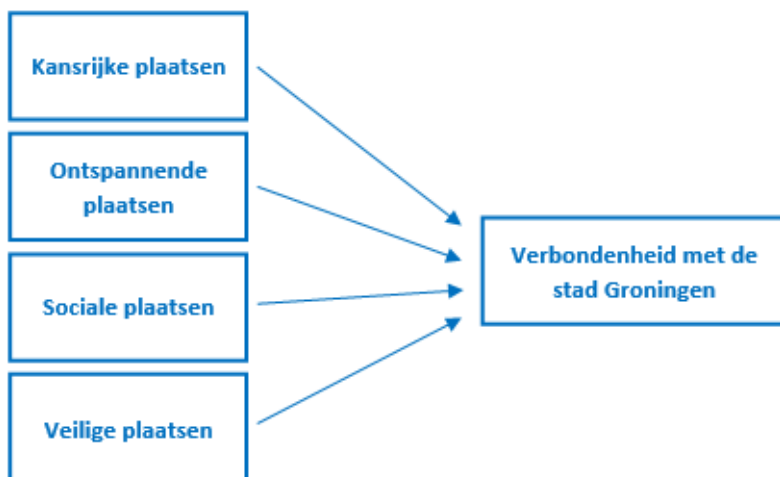
De dimensie 'proces' bestaat uit de manier waarop een individu, of een groep, gerelateerd is aan een plaats en uit de psychologische interacties die plaatsvinden in omgevingen die voor een individu of groep van belang zijn. De plaats zorgt voor aspecten zoals liefde, geluk, trots, kennis en herinneringen en de persoon wil graag in de nabijheid van de plaats verblijven (Hidalgo & Hernández, 2001; Scannell & Gifford, 2010).

De dimensie 'plaats' bestaat uit sociale en fysieke plaatsverbondenheid. Sociale plaatsverbondenheid bestaat uit het hebben van sociale contacten, het kennen van burens en verbonden zijn met de

woonomgeving. Fysieke plaatsverbondenheid wordt bepaald door eigendom, de duur van het verblijf en of een persoon wel of niet in een plaats wil blijven (Riger & Lavrakas, 1981; Scannell & Gifford, 2010). Ook Kohlbacher, Reeger en Schnell (2015) stellen dat de verblijfsduur van invloed is op plaatsverbondenheid. Plaatsverbondenheid wordt volgens hen met name beïnvloedt door leeftijd en, in mindere mate, door geslacht en verblijfsduur. Kohlbacher et al. (2015) verklaren dat oudere participanten, participanten die al meer dan tien jaar in een bepaalde buurt wonen en vrouwelijke participanten een hogere mate van plaatsverbondenheid ervaren. Lewicka (2010) verklaart ook dat leeftijd en de verblijfsduur van invloed zijn op de mate van plaatsverbondenheid, maar dat geslacht geen invloed heeft.

2.3 Conceptueel model

In figuur 1 zijn de veronderstelde relaties tussen de vier typen plaatsen en het ervaren van verbondenheid met Groningen weergegeven. Deze veronderstelde relaties zijn getoetst aan de hand van de geformuleerde hoofdvraag en deelvragen.

Figuur 1: Conceptueel model

3. Methodologie

3.1 Onderzoeksmethode

Omdat er relatief weinig voorkennis is, onderzoek gedaan wordt naar de ervaringen van internationale studenten en het van belang is om nieuwe ideeën en inzichten te verkrijgen, past kwalitatief onderzoek bij het doel van het onderzoek (Baarda, 2014). Er is gekozen voor het afnemen van semi-gestructureerde interviews, omdat in een dergelijk interview een aantal, al dan niet door de onderzoeker aangereikte, gespreksonderwerpen uitvoerig besproken worden, zodat persoonlijke aspecten, zoals percepties, gevoelens en overtuigingen, ter sprake kunnen komen (Baarda, De Goede & Teunissen, 2005; Hennink, Hutter & Bailey, 2011). Dit is van belang, omdat in dit onderzoek de ervaringen van de participanten centraal staan. Het is mogelijk dat participanten in groepsverband niet over persoonlijke kwesties willen praten (Gill, Stewart, Treasure & Chadwick, 2008). Een aantal onderwerpen lag dus vast (zie bijlage II), maar er was tevens ruimte voor het aandragen van onderwerpen door de participanten zelf, waardoor tijdens het afnemen van de interviews nieuwe, relevante onderwerpen toegevoegd zijn. De interviews zijn in het Engels afgenomen, omdat geen van de participanten de Nederlandse taal volledig beheerst. De interviews duurden gemiddeld 41 minuten, het kortste interview duurde circa 26 minuten en het langste interview circa 51 minuten.

3.2 Dataverzameling

Er zijn tien internationale masterstudenten geïnterviewd. Er is gekozen voor veel verschillende nationaliteiten, omdat er verschillen kunnen bestaan in de betekenis van plaatsen tussen internationale studenten met verschillende nationaliteiten (Terrazas-Carrillo et al., 2017). Ook is gevraagd naar verblijfsduur en leeftijd en zijn zowel mannen als vrouwen geïnterviewd, omdat deze factoren een rol kunnen spelen bij plaatsverbondenheid (Kohlbacher et al., 2015).

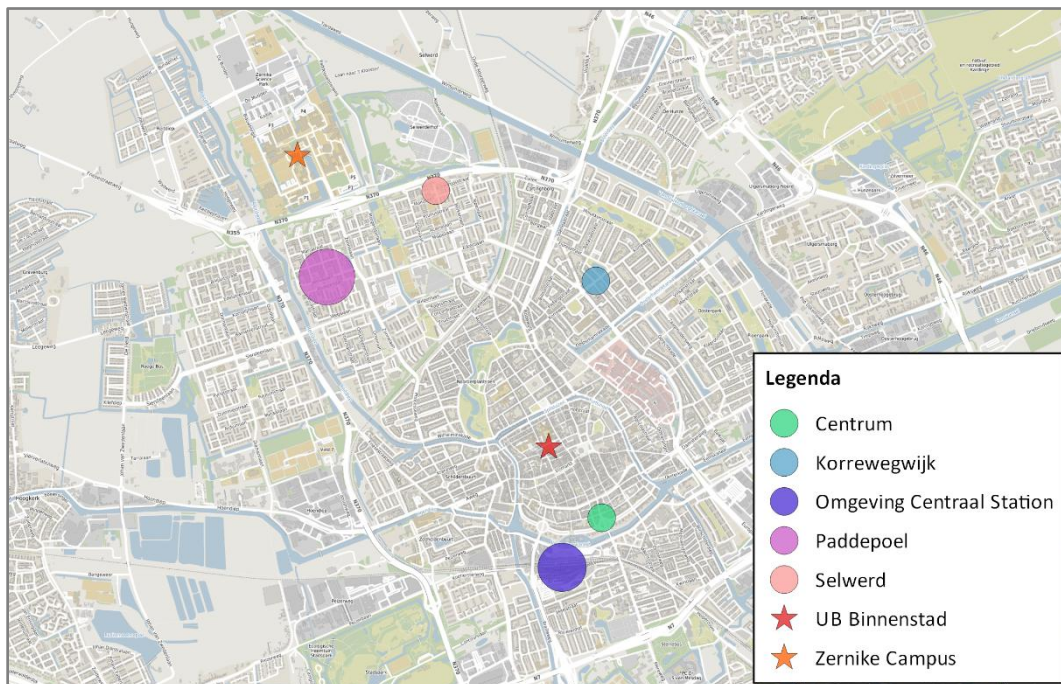
De participanten zijn benaderd door contact op te nemen met Nederlandse masterstudenten en coördinatoren van masteropleidingen en door gebruik te maken van de sneeuwbal methode (snowball recruitment). Laatstgenoemde methode houdt in dat wanneer een internationale masterstudent bereid was om deel te nemen aan het onderzoek, aan die student gevraagd werd naar andere internationale masterstudenten (Hennink et al., 2011). De interviews zijn afgenomen in de Universiteitsbibliotheek in de binnenstad van Groningen (UB Binnenstad) en op de Zernike Campus (zie figuur 2). In tabel 2 zijn het geslacht, de leeftijd, de regio van herkomst en de verblijfsduur van de participanten weergegeven.

Tabel 2: Gegevens van de participanten

Naam participant (pseudoniemen)	Geslacht	Leeftijdscategorie (20-25 of 25-31 jaar)	Regio van herkomst	Verblijfsduur per maart 2018
Anna	V	20-25	Europa	Circa 8 maanden
Yang	V	25-31	Azië	Circa 7 maanden
Markus	M	20-25	Europa	Circa 7 maanden
Liu*	V	20-25	Azië	Circa 7 maanden
Harper*	V	20-25	Europa	Circa 8 maanden
Dalila	V	25-31	Afrika	Circa 7 maanden
Felipe	M	25-31	Zuid-Amerika	Circa 8 maanden
Rudi	M	25-31	Azië	Circa 8 maanden
Liang	M	25-31	Azië	Circa 18 maanden
James	M	25-31	Noord-Amerika	Circa 8 maanden

*Deze participanten hebben ook in 2016 een half jaar in Groningen gewoond.

De participanten studeren aan Rijksuniversiteit Groningen. Deze universiteit bestaat uit verschillende locaties, studenten kunnen zowel op de Zernike Campus als in de gebouwen van de universiteit in de binnenstad, zoals de UB Binnenstad, studeren (Rijksuniversiteit Groningen, 2018). De woonlocaties van de participanten zijn verspreid gelegen. De meesten wonen in de wijk Paddepoel en in de omgeving van het Centraal Station. Zie figuur 2.

Figuur 2: De Zernike Campus, UB Binnenstad en woonlocaties van de participanten: hoe groter de cirkel, hoe meer participanten in de wijk of omgeving wonen

3.3 Data-analyse

De geluidsopnames van de interviews zijn verbatim getranscribeerd. De transcripten zijn geanalyseerd aan de hand van het programma ATLAS.ti, omdat deze software het analyseren van uitgetypte geluidsopnames mogelijk maakt (Paulus & Lester, 2016). De transcripten zijn allereerst geanalyseerd op basis van 'informed grounded theory': een methode voor het analyseren van

kwantitatieve data waarbij de onderzoeker aan de hand van het theoretisch kader en het verzamelen en interpreteren van data bestaande theorieën kan uitbreiden, verfijnen of herzien (Long, 1993; Goldkuhl & Cronholm, 2010; Thornberg, 2012). Bij het analyseren van de data is dus gestart met deductief coderen, dit houdt in dat aan de hand van een coderingsschema (zie tabel 3) gekeken werd in hoeverre onderwerpen uit de interviews samenhangen met het vooraf vastgestelde theoretisch kader (Ayala & Elder, 2011). In tabel 3 zijn de codes gegroepeerd per type plaats, zodat bepaald kon worden in welke mate een bepaald type plaats ter sprake kwam en of de typen plaatsen bijdragen aan verbondenheid met Groningen. Het zijn Engelstalige codes, vanwege de Engelstalige interviews.

Tabel 3: Coderingsschema

Kansrijke plaatsen	Ontspannende plaatsen	Sociale plaatsen	Veilige plaatsen
Personal goals	Beautiful	University	Safety
Education	Green	Social interaction	Home
Future	Comfort	Internet	University
Classroom	Nature	Library	Comfort
Library	Hobby	Friends	
Home	Safety	Family	
Sport	Self-regulation	Pleasure	
Leisure	Emotions	Affection	
Opportunity	Relaxation	Companionship	
Purpose of life	Clear the mind	Relaxation	
Work	Calm down	Sense of belonging	
University	Restoration		

Na het deductief coderen is inductief gecodeerd: relevante overgebleven informatie is gecodeerd, waardoor nieuwe thema's en inzichten konden ontstaan (Vazou, Ntoumanis & Duda, 2005). Een aantal nieuwe codes, afkomstig uit de interviews, is dus naast het coderingsschema gebruikt. Deze codes zijn: 'time', 'travel' en 'event'. Het combineren van deductieve en inductieve analyse wordt door wetenschappelijk onderzoekers aangemoedigd (Vazou et al., 2005). Tot slot is gereflecteerd op de bevindingen door na te gaan in hoeverre deze bevindingen bevestigd worden door bestaande literatuur (Hennink et al., 2011).

3.4 Ethiek en reflectie

Er is gestreefd naar een ethisch verantwoorde uitvoering. Participanten konden zelf bepalen of zij wilden deelnemen. Er is vóór deelname informatie verschaft over het onderwerp van dit onderzoek en de duur van het interview. Tijdens het interview is deze informatie herhaald, is informatie gegeven over het opnemen van het interview en is aangegeven dat de participanten vragen konden stellen, dat de onderzoeker de enige persoon is die toegang heeft tot de data en dat de resultaten anoniem verwerkt worden. Ook is verteld dat de participanten zich konden terugtrekken tot de dag waarop het interview afgenomen is. Tevens is hen gevraagd om een toestemmingsformulier (informed consent) te lezen en te ondertekenen. Zie bijlage I en II.

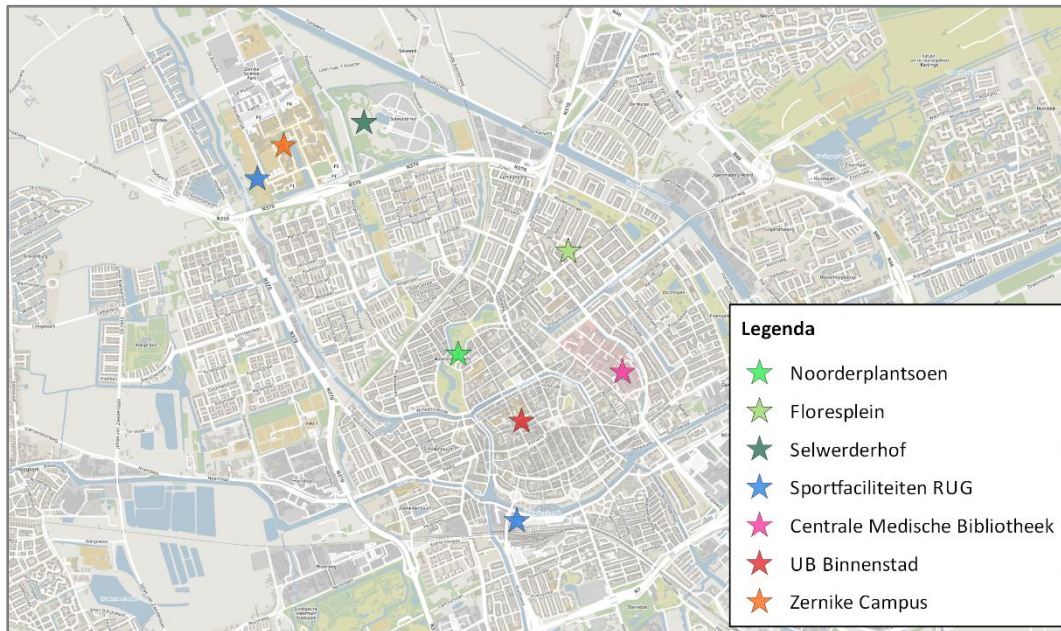
De gegevens van de participanten zijn anoniem verwerkt. Hun identiteiten kunnen niet herleid worden, doordat masteropleidingen, exacte leeftijden en landen van herkomst niet genoemd worden en pseudoniemen gebruikt zijn. Deze aspecten zijn van belang bij het ethisch verantwoord uitvoeren van een onderzoek (Baarda et al., 2005; Hennink et al., 2011).

Het werven van participanten heeft geen problemen opgeleverd, omdat al vrij snel tien participanten geworven zijn. Er was sprake van een taalbarrière, met name bij de onderzoeker. Het niveau van het Engels van de participanten was veelal hoger dan dat van de onderzoeker. Voor de onderzoeker was het geen probleem om van tevoren bedachte onderwerpen ter sprake te brengen, maar het stellen van vervolgvragen was soms lastig vanwege een beperkte woordenschat. Ook waren sommige antwoorden niet meteen duidelijk voor de onderzoeker. Hierdoor is interviewen in het Engels van invloed geweest op de resultaten. Ook kan het feit dat de onderzoeker zelf geen internationale student is, van invloed zijn geweest op de interviews, omdat de internationale studenten misschien niet helemaal open geweest zijn tegenover de Nederlandse onderzoeker.

De interviews zijn afgenomen in maart en april 2018. Deze periode kan van invloed zijn geweest op de resultaten, omdat de participanten ten tijde van de interviews nog niet in de zomer in Groningen gewoond hebben (met uitzondering van Liang). In de zomer zouden andere plaatsen betekenisvol kunnen zijn.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn Engelstalige citaten vertaald naar het Nederlands. De plaatsen die genoemd worden, zijn weergegeven in figuur 3.

Figuur 3: Betekenisvolle plekken voor de participanten (RUG staat voor Rijksuniversiteit Groningen)

4.1 Kansrijke plaatsen

De helft van de participanten gaf aan dat de masteropleiding veel tijd kost. Markus en Felipe zeiden hier het volgende over:

“[...] De plaatsen waar ik voornamelijk ben, zijn mijn huis, universiteit en ook sport, [...] en als ik uit ga, wat niet zo vaak gebeurt, dan het uitgaansgebied. [...] Ik heb niet zoveel vrije tijd.” (Markus)

“Mijn studie is erg intensief, ik [heb het gevoel dat ik alleen] naar de bibliotheek, de Zernike [Campus], mijn huis [ga].” (Felipe)

Rijksuniversiteit Groningen biedt alle participanten kansen voor het behalen van een (dubbele of specifieke) masteropleiding. Voor Dalila voelt het goed om een masteropleiding af te ronden, omdat haar moeder haar van kleins af aan stimuleerde om te studeren om persoonlijke ontwikkeling te bevorderen en andere mensen te helpen. Echter draagt de universiteit niet bij aan het ontwikkelen van plaatsverbondenheid. De participanten gaan naar de Zernike Campus, de UB Binnenstad of de Centrale Medische Bibliotheek om te studeren of studeren thuis, maar geen van de participanten heeft een sterke band met de universiteit en/of de bibliotheken van de universiteit. Zie paragraaf 4.4 voor de band met thuis. Dit wordt onderbouwd door onderstaande citaten:

“De gebouwen [op de Zernike Campus] zijn van binnen aangenaam, modern [...]. Van buiten vind ik het niet zo leuk, [...] het is niet heel mooi [...].” (Markus)

“[De Zernike Campus] is oké, [...] ik heb er geen klachten over.” (Dalila)

“Waarom vind ik [de UB Binnenstad] leuk? [...] Soms ga ik er [...] met vrienden naartoe. [...] Misschien is de belangrijkste reden dat het heel dicht bij mijn huis is.” (Yang)

Bijbanen spelen voor geen van de participanten een grote rol, omdat de participanten niet willen of mogen werken of, vanwege het feit dat zij geen Nederlands spreken, geen werk kunnen vinden. Naast studeren vindt het merendeel van de participanten sport belangrijk, niet per se om doelen te bereiken, maar vooral om te ontspannen, zie paragraaf 4.2.

Door regelmatig kansrijke plaatsen, zoals de universiteit, te bezoeken, kunnen internationale studenten plaatsverbondenheid ontwikkelen (Sampson & Gifford, 2010; Ujang & Zakariya, 2015), maar voor de participanten geldt dus dat de universiteit, de bibliotheek en de werkplek niet bijdragen aan plaatsverbondenheid. Wel bevorderen de universiteit, de bibliotheek en thuis het welzijn van de participanten, omdat zij op deze plekken persoonlijke doelen kunnen nastreven. Voor de vijf participanten, die aangaven veel tijd door te brengen op de universiteit, kan geconcludeerd worden dat zij door weinig vrije tijd minder persoonlijke connecties met Groningen maken, waardoor de dimensies ‘persoon’ en ‘proces’ uit de theorie van Scannell en Gifford (2010) minder sterk bijdragen aan hun plaatsverbondenheid.

4.2 Ontspannende plaatsen

Veel participanten sporten bij de universiteit of gaan hardlopen om het hoofd leeg te maken, stress te verminderen of gezond te blijven. Veel participanten vinden de sportfaciliteiten van de universiteit niet per se aangenaam, maar vooral functioneel:

“Waarom vind ik het leuk? [...] Ik vind het niet expliciet leuk, [...] het was gewoon omdat het een goedkope sportzaal van de universiteit is.” (Markus)

“Ja, [ik vind de sportfaciliteiten van de universiteit leuk]. Voor mij is [het feit dat het dicht bij mijn huis is] de hoofdreden.” (Harper)

Voor James zijn de sportfaciliteiten van de universiteit niet waardevol, omdat de sportteams sterk Nederlands georiënteerd zijn. Naast sporten bezoekt het merendeel van de participanten regelmatig parken in Groningen. Vier participanten verklaarden graag in het park Noorderplantsoen te zijn om te wandelen, fietsen of hardlopen. Yang en Harper geven de volgende redenen:

“Ik vind het heel leuk daar, omdat we in [mijn thuisland] niet zulke grote parken hebben. [...] Ik denk dat het park hier heel fascinerend is [...]” (Yang)

“Ik denk dat [het Noorderplantsoen] heel aangenaam is, het ligt ook zo dicht bij het centrum van de stad.” (Harper)

Felipe bezoekt liever het kleinere park aan het Floresplein, omdat het er rustiger is. Hij loopt er hard om zijn hoofd leeg te maken. Liu bezoekt regelmatig het park gelegen naast begraafplaats Selwerderhof, omdat ze zich ontspannen voelt wanneer ze die plek bezoekt. James vindt het Noorderplantsoen te gestructureerd, omdat hij in zijn thuisland mindere gestructureerde, groene omgevingen gewend was. Vooral het Noorderplantsoen is geliefd bij de participanten en draagt bij aan hun verbondenheid met Groningen en hun welzijn, omdat de participanten graag in dit park

verblijven. Hidalgo en Hernández (2001) bevestigen dat het willen verblijven in de nabijheid van een specifieke plaats van belang is voor plaatsverbondenheid.

De helft van de participanten reist graag. Het merendeel reist af en toe, terwijl James zich niet thuis voelt in Nederland (zie paragraaf 4.3) en om de week reist om vrienden in andere landen te bezoeken. Bij James is het waarschijnlijk dat veel reizen het gevolg is van een zwakke verbondenheid met Groningen. Uit onderzoek van Westin (2016) blijkt ook dat de relatie tussen plaatsverbondenheid en mobiliteit negatief is. Bij de vier andere participanten speelt reizen een minder grote rol, wat niet vreemd is, omdat de relatie tussen plaatsverbondenheid en mobiliteit niet voor iedereen hetzelfde is: sommige mensen hebben het gevoel dat ze een keuze moeten maken, terwijl andere mensen van beide aspecten genieten (Gustafson, 2001).

4.3 Sociale plaatsen

De participanten noemden veelal dezelfde sociale plaatsen: de universiteit, thuis, cafés, restaurants en parken. Vriendschappen van participanten zijn veelal thuis (met huisgenoten) en/of op de universiteit ontstaan. Voor drie participanten geldt dat deelname aan een introductieweek voor internationale studenten heeft geleid tot het ontstaan van vriendschappen. De plekken waar sociale contacten onderhouden worden, vinden veel participanten veelal niet erg betekenisvol (zie voor de universiteit en thuis respectievelijk paragraaf 4.2 en 4.4):

“Ik vind [die kroeg] niet per se écht leuk, maar [iedereen gaat daar naartoe].” (Dalila)

“[...] er zijn zoveel leuke dingen [...], maar we [vergeten] het of we zijn te lui en eindigen weer in [hetzelfde restaurant]. [...] omdat het goedkoop is.” (Anna)

“[...] [Mijn vrienden en ik] ontbijten soms samen [in restaurants]. [...] het is goedkoop en we hebben veel tijd om te praten [...].” (Rudi)

Het hebben van sociale contacten draagt bij aan het welzijn van participanten:

“[...] in het begin voelde ik me heel eenzaam, [...] [nu niet meer] omdat ik vrienden met mijn klasgenoten ben geworden.” (Felipe)

“[...] wanneer ik somber ben en geen zin heb om te praten, [...] [zijn er] mensen die zich altijd om je bekommeren.” (Liang)

Anna en James verklaarden dat contact met Nederlandse studenten lastig is. Anna zegt hier het volgende over:

“[...] Ik denk dat het best moeilijk is om vrienden te worden met Nederlandse mensen, omdat ze [...] uitsluitend Nederlandse vrienden hebben en Nederlands praten. [...] ik denk niet dat dit het slechter of beter maakt, [...] ik heb Nederlandse vrienden, van mijn studie, maar het zou leuk zijn om iedereen van de studie te kennen.” (Anna)

James en zijn niet-Nederlandse vriendin voelen zich beiden niet verbonden met Groningen, omdat ze het moeilijk vinden om Nederlandse vrienden te maken. Voor James is dit bepalend voor zijn gevoel van verbondenheid, terwijl Anna aangaf dit niet per se erg te vinden. Ma (2014) bevestigt dat sociale netwerken, die veelal bestaan uit vrienden van de universiteit en vrienden afkomstig uit hetzelfde land van herkomst, een rol spelen in de mate van plaatsverbondenheid.

4.4 Veilige plaatsen

Geen van de participanten heeft specifiek gesproken over veiligheid. Felipe en Liu vinden thuis een fijne plek:

"[...] nu is het de eerste keer in mijn leven dat ik een plaats voor mijzelf heb. Ik wilde dat juist, dus het is heel fijn [...]." (Felipe)

"[...] ik voel me comfortabel [thuis], ik hoef mijzelf niet te verkleden of iets dergelijks." (Liu)

Thuis is echter niet voor iedere participant even waardevol. Dalila verklaart dat haar huis niet als thuis voelt, maar dat ze wel probeert om haarzelf thuis te voelen door niet steeds te denken dat ze maar één jaar blijft. James en zijn vriendin voelen zich niet thuis, omdat het moeilijk is om onderdeel te worden van de Nederlandse cultuur en Yang en Markus zeiden het volgende:

"Ik zal niet zeggen écht leuk vinden, maar [mijn huis] is goed genoeg. Omdat ik hier voor één jaar verblijf [...]." (Yang)

"Nu na zeven maanden, [...] [voelt het] een beetje meer als thuiskomen, [...] maar ik denk dat het wat meer tijd nodig heeft [...] om te zeggen dat dit als thuis voelt." (Markus)

Uit voorgaande volgt dat thuis voor sommige participanten hun plaatsverbondenheid en welzijn versterkt, maar voor andere participanten niet. Voor Felipe draagt zijn thuis bij aan een thuisgevoel, wat aansluit bij het onderzoek van Terrazas-Carrillo et al. (2017) waaruit volgt dat thuis ervoor kan zorgen dat internationale studenten kunnen aarden.

4.5 Toekomstplannen

Voor vijf participanten is werk of het starten van een PhD bepalend voor de keuze om in Groningen te blijven of te vertrekken. Markus gaat werken in zijn thuisland of een land in de nabijheid daarvan. Hij heeft vrienden in verschillende plaatsen en vindt het niet moeilijk om nieuwe mensen te leren kennen. Yang en Liang (beiden niet-Europees) willen in Europa of de Westerse wereld blijven. Yang wil in Europa blijven, omdat de werkomstandigheden hier minder stressvol zijn dan in haar thuisland, maar ze verklaart dat het vinden van werk moeilijk is:

"Ik denk dat ik overal in Nederland zou kunnen leven, maar [...] het is moeilijk om een baan te vinden. [...] Ik kan overal vrienden maken. Waar ik ga verblijven, hangt af van waar ik een baan kan vinden." (Yang)

Liang wil met een PhD gaan starten in Europa of een ander deel van de Westerse wereld, omdat de wetenschap op het gebied van zijn studie daar verder is dan in zijn thuisland. Ook voor Liu geldt dat werk zal bepalen waar zij zal gaan wonen. Anna heeft al een baan gevonden in een land in Europa. Zij zegt dat ze er niet over nagedacht heeft te blijven, vanwege de taalbarrière. Rudi is verplicht om terug te gaan naar zijn thuisland vanwege een studiebeurs.

Drie andere participanten vinden vrienden, familie en/of een relatie een belangrijke reden om in Groningen te blijven. Felipe (niet-Europees) wil starten met een PhD in Europa, maar Groningen heeft de voorkeur, omdat hij er vriendschappen opgebouwd heeft. Zijn keuze is tevens afhankelijk van zijn man, want het is de vraag of zijn man, die naar Groningen zal komen, in Groningen wil gaan wonen.

Dalila heeft een relatie met een Nederlandse jongen:

“Ik ontmoette mijn vriend hier, dus dat is een goede connectie [...], maar ik denk ook dat ik graag even zou willen blijven na mijn studie, [...] omdat [...] mijn leven zich [nu] vooral afspeelt rondom de universiteit [...].” (Dalila)

Harper houdt van de Nederlandse cultuur en heeft vrienden en familie in Nederland, waardoor ze graag in Nederland zou willen blijven. Maar ook zij verklaarde dat het vinden van werk lastig is.

De door Scannell en Gifford (2010) genoemde fysieke plaatsverbondenheid is voor de participanten die Groningen meteen gaan verlaten niet erg sterk, omdat hun verblijfsduur kort is. Dit wordt bevestigd doordat plaatsverbondenheid sterker is naarmate iemand langer in een bepaalde plaats verblijft (Theodori, 2004; Lewicka, 2010; Kohlbacher et al., 2015). Voor alle participanten geldt tevens dat ze geen grote eigendommen in Groningen hebben, waardoor de fysieke plaatsverbondenheid ook minder sterk is. Bij de participanten die aangaven dat vriendschappen, familie en/of een relatie van belang zijn, is sociale plaatsverbondenheid het grootst (Scannell & Gifford, 2010). Lewicka (2008) bevestigt dat aanwezigheid van vrienden en familie plaatsverbondenheid versterkt.

Uit de interviews komt niet naar voren dat leeftijd en geslacht een rol spelen in de mate van plaatsverbondenheid, wat wel door Kohlbacher et al. (2015) beweerd wordt. Uit onderzoek van Lewicka (2010) blijkt echter dat geslacht geen rol speelt.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

De universiteit (*kansrijke plaats*) draagt niet bij aan de verbondenheid van de participanten met Groningen, omdat de participanten geen sterke band met de universiteit hebben en zij door weinig vrije tijd minder persoonlijke connecties met Groningen maken. De sportfaciliteiten van de universiteit (*ontspannende plaatsen*) dragen niet bij aan verbondenheid van de participanten met Groningen, omdat de participanten die plekken niet per se aangenaam vinden, maar vooral functioneel. Voor veel participanten draagt het bezoeken van parken (*ontspannende plaatsen*) wel bij aan hun verbondenheid met Groningen, omdat zij daar graag wandelen, fietsen of hardlopen. Uit de interviews volgt dat de helft van de participanten graag reist, maar slechts voor één van hen is het waarschijnlijk dat veel reizen het gevolg is van zwakke verbondenheid met Groningen.

Vriendschappen van participanten zijn veelal thuis en/of op de universiteit (*sociale plaatsen*) ontstaan. Voor drie participanten geldt dat deelname aan een introductieweek tot nieuwe vriendschappen leidde, waardoor een dergelijk evenement als een 'sociale plaats' gezien kan worden. De plekken waar vriendschappen onderhouden worden, vinden veel participanten veelal niet echt betekenisvol, omdat zij niet veel waarde hechten aan de plekken zelf. Voor één participant is beperkt contact met Nederlandse studenten bepalend voor zijn zwakke verbondenheid met Groningen. Het hebben van een gevoel van comfort en veiligheid (*veilige plaatsen*) speelt, in contrast met het theoretisch kader, geen grote rol in plaatsverbondenheid en welzijn van de participanten in dit onderzoek.

Voor vijf participanten is werk of het starten van een PhD bepalend voor de keuze om in Groningen te blijven of te vertrekken. De fysieke plaatsverbondenheid is voor de participanten die zullen vertrekken niet erg sterk, omdat hun verblijfsduur kort is. Drie andere participanten vinden vooral vriendschappen, familie en/of een relatie bepalend voor de keuze om te blijven, waardoor de sociale plaatsverbondenheid voor deze groep het grootst is.

Kortom ontwikkelen de participanten slechts in beperkte mate verbondenheid met Groningen. Het bezoeken van kansrijke, ontspannende en sociale plaatsen draagt wel bij aan hun welzijn. De participanten ontwikkelen de meeste plaatsverbondenheid door tijdens de master sociale contacten op te bouwen. Daarnaast kan werk of een PhD de participanten na het afronden van een master langer binden. Deze resultaten beogen een gedetailleerd beeld te geven van de ervaringen van de tien geïnterviewde, internationale masterstudenten in Groningen en kunnen niet vertaald worden naar andere studentensteden, omdat daar andere plaatsen van belang kunnen zijn. In korte tijd zijn slechts tien studenten geïnterviewd, waardoor de resultaten lastig te generaliseren zijn.

5.2 Aanbevelingen

Rijksuniversiteit Groningen kan de bevindingen gebruiken om het welzijn van internationale masterstudenten te vergroten en ze meer aan Groningen te verbinden. Het is bijvoorbeeld zinvol om een onderwijsvrije week in te roosteren, zodat internationale masterstudenten de kans krijgen om Groningen te ontdekken. Ook zou Rijksuniversiteit Groningen internationale masterstudenten kunnen stimuleren om stage te lopen of te werken, zodat deze studenten al tijdens de master met de Nederlandse arbeidsmarkt in aanraking kunnen komen.

Literatuurlijst

- Anderson, C.M., Martin, M.M. & Zhong, M. (1998). Motives for Communicating with Family and Friends: A Chinese Study. *Howard Journal of Communication*, 9(2), 109-123.
- Andrade, M.S. (2006). International students in English-speaking universities. *Journal of Research in International Education*, 5(2), 131-154.
- Andrade, M.S. (2008). International student persistence at a faith-based institution. *Christian Higher Education*, 7(5), 434-451.
- Anton, C.E. & Lawrence, C. (2014). Home is where the heart is: The effect of place of residence on place attachment and community participation. *Journal of Environmental Psychology*, 40, 451-461.
- Arkoudis, S., Watty, K., Baik, C., Yu, X., Borland, H., Chang, S., Lang I., Lang, J. & Pearce, A. (2013). Finding common ground: enhancing interaction between domestic and international students in higher education. *Teaching in Higher Education*, 18(3), 222-235.
- Ayala, G.X. & Elder, J.P. (2011). Qualitative methods to ensure acceptability of behavioral and social interventions to the target population. *Journal of Public Health Dentistry*, 71, S69-S79.
- Baarda, B. (2014). *Dit is onderzoek!* Tweede druk. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff.
- Baarda, D.B., Goede, M.P.M., de & Teunissen, J. (2005). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek*. Tweede druk. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff.
- Gill, P., Stewart, K., Treasure, E. & Chadwick, B. (2008). Methods of data collection in qualitative research: interviews and focus groups. *British Dental Journal*, 204(6), 291-295.
- Goldkuhl, G. & Cronholm, S. (2010). Adding Theoretical Grounding to Grounded Theory: Toward Multi-Grounded Theory. *International Journal of Qualitative Methods*, 9(2), 187-205.
- Gustafson, P. (2001). Roots and Routes: Exploring the Relationship Between Place Attachment and Mobility. *Environment and Behavior*, 33(5), 667-686.
- Guttal, S. (2007). Globalisation. *Development in Practice*, 17 (4/5), 523-531.
- Hennink, M., Hutter, I. & Bailey A. (2011). *Qualitative Research Methods*. Eerste editie. Londen: SAGE Publications.
- Hidalgo, M.C. & Hernández, B. (2001). Place attachment: Conceptual and Empirical Questions. *Journal of Environmental Psychology*, 21, 273-281.
- Huberts, D. (2017). *Update: Incoming student mobility in Dutch higher education 2016-17*. Den Haag: Nuffic.
- Huberts, D. & Vlek de Coningh, M. (2018). *Incoming student mobility in Dutch higher education 2017-2018*. Den Haag: Nuffic.
- Jorgensen, B.S. & Stedman, R.C. (2001). Sense of place as an attitude: Lakeshore owners attitudes towards their properties. *Journal of Environmental Psychology*, 21, 233-248.
- Junot, A., Paquet, Y. & Fenouillet, F. (2017). Place attachment influence on human well-being and general pro-environmental behaviors. *Journal of Theoretical Social Psychology*, 2, 49-57.

- Kinzie, J.D. (2006). Immigrants and Refugees: The Psychiatric Perspective. *Transcultural Psychiatry*, 43(4), 577-591.
- KNAW (2017). *Nederlands en/of Engels? Taalkeuze met beleid in het Nederlands hoger onderwijs*. Amsterdam: KNAW.
- Kohlbacher, J., Reeger, U. & Schnell, P. (2015). Place Attachment and Social Ties – Migrants and Natives in Three Urban Settings in Vienna. *Population, Space and Place*, 21, 446-462.
- Korpela, K. & Hartig, T. (1996). Restorative qualities of favorite places. *Journal of Environmental Psychology*, 16, 221-233.
- Korpela, K.M., Ylén, M., Tyrväinen, L. & Silvennoinen, H. (2008). Determinants of restorative experiences in everyday favorite places. *Health & Place*, 14, 636-652.
- Lacina, J.G. (2002). Preparing International Students for a Successful Social Experience in Higher Education. *New Directions For Higher Education*, 117, 21-27.
- Lewicka, M. (2008). Place attachment, place identity, and place memory: Restoring the forgotten city past. *Journal of Environmental Psychology*, 28, 209-231.
- Lewicka, M. (2010). What makes neighborhood different from home and city? Effects of place scale on place attachment. *Journal of Environmental Psychology*, 30, 35-51.
- Long, D.R. (1993). Reviewed Work: Basics of Qualitative Research: Grounded Theory Procedures and Techniques by Anselm Strauss, Juliet Corbin. *The Modern Language Journal*, 77(2), 235-236
- LSVb (2013). *Internationale studenten gaan voor Nederlandse kwaliteit, missen cultuur*. Geraadpleegd op 1 juni 2018 via <https://lsvb.nl/2013/07/15/internationale-studenten-gaan-voor-nederlandse-kwaliteit-missen-cultuur/>
- Ma, A.S. (2014). Social networks, cultural capital and attachment to the host city: Comparing overseas Chinese students and foreign students in Taipei. *Asia Pacific Viewpoint*, 55(2), 226-241.
- Maas, J., Verheij, R.A., Groenewegen, P.P., De Vries, S. & Spreeuwenberg, P. (2006). Green space, urbanity, and health: how strong is the relation? *Epidemiol Community Health*, 60, 587-592.
- Macintyre, S., Ellaway, A. & Cummins, S. (2002). Place effects on health: how can we conceptualise, operationalise and measure them? *Social Science & Medicine*, 55, 125-139.
- Manzo, L.C. (2005). For better or worse: Exploring multiple dimensions of place meaning. *Journal of Environmental Psychology*, 25, 67-86.
- McLachlan, D.A. & Justice, J. (2009). A Grounded Theory of International Student Well-being. *The Journal of Theory Construction & Testing*, 13(1), 27-32.
- Milligan, M.J. (1998). Interactional Past And Potential: The Social Construction Of Place Attachment. *Symbolic Interaction*, 21(1), 1-33.
- Moomal, Z. (1999). The relationship between meaning in life and mental well-being. *South African Journal of Psychology*, 29(1), 36-41.
- NOS (2018). *Universiteiten willen groei buitenlandse studenten kunnen beperken*. Geraadpleegd op 14 mei 2018 via <https://nos.nl/artikel/2231326-universiteiten-willen-groei-buitenlandse-studenten-kunnen-beperken.html>

Nuffic (2017). *Dutch education more popular than ever*. Geraadpleegd op 1 juni 2018 via <https://www.nuffic.nl/en/news/nuffic-news/dutch-education-more-popular-than-ever>

Nuffic (2018). *Totals*. Geraadpleegd op 8 maart 2018 via <https://www.nuffic.nl/en/internationalisation/mobility-statistics/incoming-mobility/totals>

Özturgut, O. (2013). Best Practices in Recruiting and Retaining International Students in the U.S.. *Current Issues in Education*, 16(2), 1-22.

Panelli, R. & Tipa., G. (2007). Placing Well-Being: A Maori Case Study of Cultural and Environmental Specificity. *EcoHealth*, 4, 445-460.

Paulus, T.M. & Lester J.N. (2016). ATLAS.ti for conversation and discourse analysis studies. *International Journal of Social Research Methodology*, 19(4), 405-428.

Plaut, V.C., Markus, H.R. & Lachman, M.E. (2002). Place Matters: Consensual Features and Regional Variation in American Well-Being and Self. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(1), 160-184.

Riger, S. & Lavrakas, P.J. (1981). Community Ties: Patterns of Attachment and Social Interaction in Urban Neighborhoods. *American Journal of Community Psychology*, 9(1), 55-66.

Rijksoverheid (2013). *Make it in the Netherlands! Programme 2013-2016*. Geraadpleegd op 1 juni 2018 via <https://www.government.nl/documents/reports/2013/11/25/actionplan-make-it-in-the-netherlands-2013-2016>

Rijksoverheid (2018). *Welke landen horen bij de Europese Economische Ruimte (EER)?* Geraadpleegd op 17 mei 2018 via <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/europese-unie/vraag-en-antwoord/welke-landen-horen-bij-de-europese-economische-ruimte-eer>

Rijksuniversiteit Groningen (2012). *Informed consent*. Geraadpleegd op 20 maart 2018 via https://www.rug.nl/gmw/pedagogy-and-educational-sciences/research/ethical-committee/documents/eng_informed_consent_ecpedok.doc

Rijksuniversiteit Groningen (2016). *Groningen aantrekkelijk voor internationale studenten*. Geraadpleegd op 7 maart 2018 via <https://www.rug.nl/news/2016/11/groningen-aantrekkelijk-voor-internationale-studenten>

Rijksuniversiteit Groningen (2018). *Gebouwen van de RUG*. Geraadpleegd op 1 juni 2018 via <https://www.rug.nl/staff/location/>

Rijksuniversiteit Groningen (2018). *Onderzoek en onderwijs in een internationale organisatie*. Geraadpleegd op 7 maart 2018 via <https://www.rug.nl/about-us/internationalization/>

Sampson, R. & Gifford, S.M. (2010). Place-making, settlement and well-being: The therapeutic landscapes of recently arrived youth with refugee backgrounds. *Health & Place*, 16, 116-131.

Scannell, L. & Gifford, R. (2010). Defining place attachment: A tripartite organizing framework. *Journal of Environmental Psychology*, 30, 1-10.

Terrazas-Carrillo E., Hong, J.Y., McWhirter, P.T., Robbins, R. & Pace, T.M. (2017). Place-making and Its Impact on International Graduate Student Persistence. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 19(1), 59-80.

- Terrazas-Carrillo, E.C., Hong, J.Y. & Pace, T.M. (2014). Adjusting to New Places: International Student Adjustment and Place Attachment. *Journal of College Student Development*, 55(7), 693-706.
- Theodori, G.L. (2004). Exploring the Association Between Length of Residence and Community Attachment: A Research Note. *Southern Rural Sociology*, 20(1), 107-122.
- Thornberg, R. (2012). Informed Grounded Theory. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 56(3), 243-259.
- Twigger-Ross, C.L. & Uzzell, D.L. (1996). Place and Identity Processes. *Journal of Environmental Psychology*, 16, 205-220.
- Ujang, N. & Zakariya, K. (2015). The Notion of Place, Place Meaning and Identity in Urban Regeneration. *Social and Behavioral Sciences*, 170, 709-717.
- Vazou, S., Ntoumanis, N. & Duda, J.L. (2005). Peer motivational climate in youth sport: a qualitative inquiry. *Psychology of Sport and Exercise*, 6, 497-516.
- Wallenius, M. (1999). Personal projects in everyday places: perceived supportiveness of the environment and psychological well-being. *Journal of Environmental Psychology*, 19, 131-143.
- Westin, K. (2016). Place Attachment and Mobility in City Regions. *Population, Space and Place*, 22, 722-735.
- Zhang, J. & Goodson, P. (2011). Predictors of international students' psychosocial adjustment to life in the United States: A systematic review. *International Journal of Intercultural Relations*, 35, 139-162.

Bijlagen

Bijlage I: Vragenlijst interviews

Introduction

I am a pre-master student Real Estate Studies at the University of Groningen and I am writing a thesis for this pre-master. My research is about place-making and place attachment of international master students in the city of Groningen. I want to investigate what places you use to develop attachment with the city of Groningen. In general I would like to know more about your daily activities and the places in the city of Groningen that are important for you. Therefore, I will ask questions about the activities you undertake, why you undertake these activities and where. I am very interested in your experiences. I will use this interview for my thesis. The results of this research will provide more insight into the importance of places for the development of attachment with the city of Groningen.

The interview will take about an hour. I would like to use my mobile phone to record the interview. This is because I want to analyse the information. I am the only person who will have access to the recordings. Participation is voluntary and the responses will be kept confidential and anonymous. If you have any questions during or after the interview, you can ask them. You have the option to withdraw from this research up to and including the date on which the interview will be held. I would like you to sign an informed consent form. This form confirms your participation and contains the information I just told you. Would you like to sign it?

Is everything clear or do you have some questions?

We can start now. The interview consists of three parts. I will first ask you some general questions about yourself and your study. After that I will ask you questions about your daily activities and the places where you do these activities. Finally we will talk about your future plans.

General questions

- How old are you?
- Where do you live in the city of Groningen?
 - o And with whom do you live?
- At which university did you obtain your bachelor's degree?
- Did you live abroad before?
- Why did you decide to study in the city of Groningen?
 - o What factors contributed? (Personal development, better future opportunities, social issues etc.)
 - o Did you already know people here?

Your daily live in the city of Groningen

In this part of the interview we are going to talk about your daily activities and the places that are important to you.

- What does a normal week looks like for you?
 - o How many hours per week do you spend on your study?
 - o Which activities do you do beside your study?
 - Do you work?

- Do you play any sports?
 - Are you a member of a sport association?
 - Do you have (other) hobbies?
 - Are you a member of a student society or (international) student association?
 - Do you have a lot of contact with friends and/or family?
- Where do you study?
 - Why do you study there?
 - Why do you like that place/those places?
 - What kind of feelings gives that place/give those places you?
 - Do you work together with other (international) students? And why?
- Where do you work?
 - Why do you work there?
 - Why do you like that place?
 - What kind of feelings gives that place you?
- Where do you play sports?
 - Why do you play sports there?
 - Why do you like that place/those places?
 - What kind of feelings gives that place/give those places you?
- Where is the sport association located?
 - Why are you a member of this sport association?
 - Why do you like that place?
 - What kind of feelings gives that place you?
- What places are important for your hobbies?
 - Why do you like that place/those places?
 - What kind of feelings gives that place you?
- Where are the student society and/or (international) student association located?
 - Why are you a member of that student society and/or that (international) student association?
 - Why do you like that place/those places?
 - What kind of feelings gives that place/give those places you?
- Where do you meet up with friends?
 - Why do you see each other there?
 - Why do you like that place/those places?
 - What kind of feelings gives that place/give those places you?
- What other places in the city of Groningen do you visit?
 - Why do you visit that place/those places?

- With whom?
- What kind of feelings gives that place/give those places you?

Future plans

We have talked about the places and activities in the city of Groningen that are important to you.

Now I am curious about your plans for the future.

- How long do you want to stay in the city of Groningen?
- Where will you go after that?
 - How do you feel connected to that place? What factors contribute to this? (Work, family, friends etc.)

Final sayings

- Would you like to add something?

This is the end of the interview. Thank you for your participation!

Bijlage II: Informed consent formulier

Dit informed consent formulier is bij ieder interview door de onderzoeker en de participant ondertekend. De inhoud van dit formulier is gebaseerd op een informed consent formulier van Rijksuniversiteit Groningen (Rijksuniversiteit Groningen, 2012).

Informed consent form

I (name participant)

--

hereby consent to be a participant in the current research performed by Anke van de Gevel, student pre-master Real Estate Studies at the University of Groningen.

I have agreed to take part in the research and I understand that my participation is entirely voluntary. I have the option to withdraw from this research up to and including the date on which the interview will be held.

The following points have been explained to me:

1. The goal of this research is to gain insight into the importance of places for the development of attachment with the city of Groningen.
2. My responses will be treated confidentially and my anonymity will be ensured. Hence, my responses cannot be identifiable and linked back to me as an individual.
3. The researcher will answer any questions I might have regarding this research, now or later in the course of the research.

Date:

Signature researcher:

--	--

Date:

Signature participant:

--	--